

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1962

BRNO 1963

Další paleolitické nálezy z K o u n i c k a na Jihlavě.

Jos. Skutíl.

Tab. 4-6.

V loňské Předběžné zprávě /Přehledy 1961,22-30, tab.7/ jsem uvedl na základě Svobodových nálezů z Dol. Kounic z r.1961 řadu 24 nových paleolitických nalezišť dolnokounického okolí kolem průlomu Jihlavy. Děk dalším pilným povrchovým sběrům Svobodovým, které provádí se svými žáky, je možno na základě sběru z r. 1962 tento soupis a materiál opět značně rozhojnit, a to nejen z dřívějších nalezišť, ale i dalšího okolí. I zde jde opět jen o předběžné sdělení, protože celkové zpracování materiálu celé této oblasti bude pro jeho jak topografickou tak chronologickou důležitost podáno souborně v další práci jiné.

Ze samotných Dolních K o u n i c a rozlehlého katastru nad takřka pravouhlym ohbím řeky /190 m/ je známo 13 lokalit s paleolitickými nálezy: Karlov u nyslivecké chaty, od cesty do Mělcán, od cesty od Antonička k Silůvkám, vinice ČSSS na stráni, od cesty u hřbitova, ze známé lokality věteřovského období od Antonička, od Mašterovy vily, na polích nad Nešpůrkovým, v polích u rokle vedoucí z Pravlova do Trboušan, na výšince nad šlachtou nad starým židovským hřbitovem, z Nivy k Pravlovu, z tratí Šibenička na rozhraní novobránického katastru a z křižovatky cest Dolní Kounice -Karlov. Z Trboušanska /210 m/, archeologicky v tomto ohledu nejbohatšího, je 8 různých tratí, jež poskytly paleolitický materiál. Nejzajímavější z nálezů je limandovitý artefakt z pestrobarevného fosilního dubového dřeva podle určení Opravilova pravděpodobně jihomoravského původu. Ze známé loni popsané lokality je získáno 16 vavřínovitých kusů, asi 40 jejich fragmentů nebo kusů se zřetelnou plošnou technikou /61 kusů/, které by všechny zasluhovaly detailního popisu. I dalších 8 trboušanských lokalit poskytlo hojný materiál s různými typologickými nebo technologickými zajímavostmi. Tak např. lokalita na výšince za Čechovými poskytla vedle paleolitika i neolitický nepatinovaný materiál zřejmě na lokalitu dovezený, ač poloha sama poskytuje dostatek rohovcové suroviny. Katastr Pravlovska po obou březích řeky jih.vých. Dol. Kounic poskytl nálezy v 11 různých tratích, ale není vyloučeno, že některé tyto lokality bude možno po podrobnějším terenním výzkumu sloučit. /U hřbitova, od kamenolomu, u Matouškova vinohradu, nad vilou, pod kravínem, na pravé straně rokle, ve vinohradu, u Komínkovy zmolý, poslední pravlovské lokality jsou jen chudé/. Z Maršovic pod jih.vých. úpatím Krumlovského lesa, dosahující v těchto partiích až 347m výšky, jehož dnes zalesněné plochy poskytnou v budoucnu jistě hojné archeologické nálezy, možno uvést dále 4 paleolitické ústěpy, které povedou jistě k zjištění další lokality. Z N ě m ě č í ě k na levém břehu řeky, možno uvést 4 lokality a to za vesnicí vlevo od silnice do Bratčic, za hřbitovem po levé straně silnice do vsi, v polích po pravé straně silnice z Pravlova do Němčiček a čtvrtá bude zasluhovat dalších sběrů. Severně položené Bratčice poskytly nálezy na 5 tratích a to ze Skřipiny, trať při cestě do hájku /vavřínovitý exemplář/, nad kamenolomem, polovice vavřínovitého listu pochází z další lokality, jež opět zasluhuje výzkumu. M ě l ě a n y byly vedle vzpomenutého Pravlovska topograficky svými 13 lokalitami, navazujícími sev.záp. směrem na Bratčice, nejbohatší, poskytnuvše úhrnem 1546 kusů materiálu, mezitím v 5 případech i materiál neolitický. Nejseverozápadněji tímto směrem

jsou posunuty na Jihlavě a to přímo před nejzazším stažením koryta řeky stanice v Mor. a Nových Bránicích /viz Přebl.1961, 24/ a to v prvním katastru na 8 lokalitách s 1295 kusy paleolitického materiálu a 3 neolitických se 114 kusy kdežto novobránické 4 lokality poskytly pouze 297 kusů materiálu. Vedle toho získal O.Svoboda z širšího okolí Kounicka materiál z Medlova, Kupařovic a Pohodělo. Všechny tyto lokality z Kounicka, využívající intenzivně domácí terasový rchovcový materiál, poskytly možnost detailní klasifikace /např. čepelí a jejich fragmenty v 17 skupinách/ a v definitivní práci budou jejich různé vzájemné vztahy uvedeny. I tento stručný přehled nad jiné názorně ukazuje, kolik může pilná sběratelská činnost přinést k poznání nejbližšího okolí, ale široké oblasti vůbec.

Weitere paläolithische Funde aus der Kounitzer Gegend an dem Jihlava-Flusse.

Die in Přebl.1961, S.22-30, Taf.7 erwähnten paläolithischen Funde aus der Kounitzer Umgebung an dem Jihlava Flusse wurden auch im Jahre 1962, dank den fleissigen Aufsammlungen von O. Svoboda aus D.Kounice, sehr vermehrt. Es handelt sich ausschliesslich um oberflächliche weisspatinierte Hornsteinfunde mit reichem Rohmaterial. Da ich alle diese Funde wegen ihrer topographischen wie auch chronologischen Wichtigkeit in einer speziellen Arbeit genauer beschreiben und auswerten werde, erwähne ich in diesem vorläufigen Berichte nur übersichtlich, dass es sich am rechten Ufer des Flusses um die Funde aus Dolní Kounice /14 verschiedene Fundstellen/, aus Trboušany /8 Fundstellen/, aus Pravlov /11 Fundstellen/- eine Fundstelle in dieser Reihe ist aus Maršovice bekannt - handelt, während aus der Umgebung am linken Ufer 4 Fundstellen in Němčičky, 5 in Bratčice, 13 Fundstellen in Mělnčany, 8 in Mor. Bránice und 3 Fundstellen in Nové Bránice bekannt sind. Am reichsten sind die Lokalitäten in Trboušany, die auch eine ziemlich reiche Reihe von gut gearbeiteten Lorbeerblättern lieferten. Von dort stammt auch ein prächtiges Artefakt aus bundgefärbtem fossilem Eichenholze.

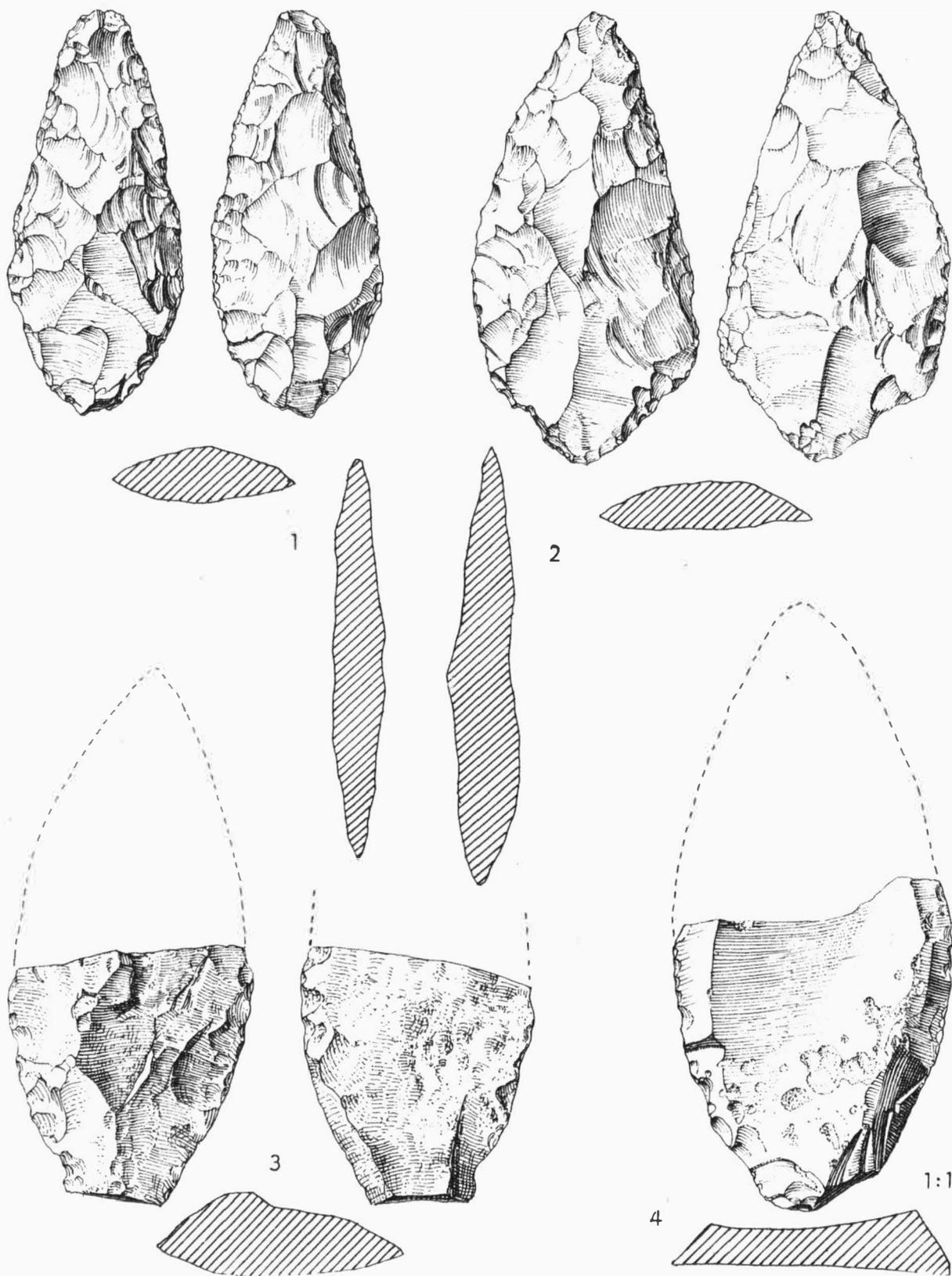
Přeložil: J.Skutil

Výsledky výzkumu jeskyně Koňské jámy /S u c h d o l . . . okr. Blansko/
v Mor. Krasu.

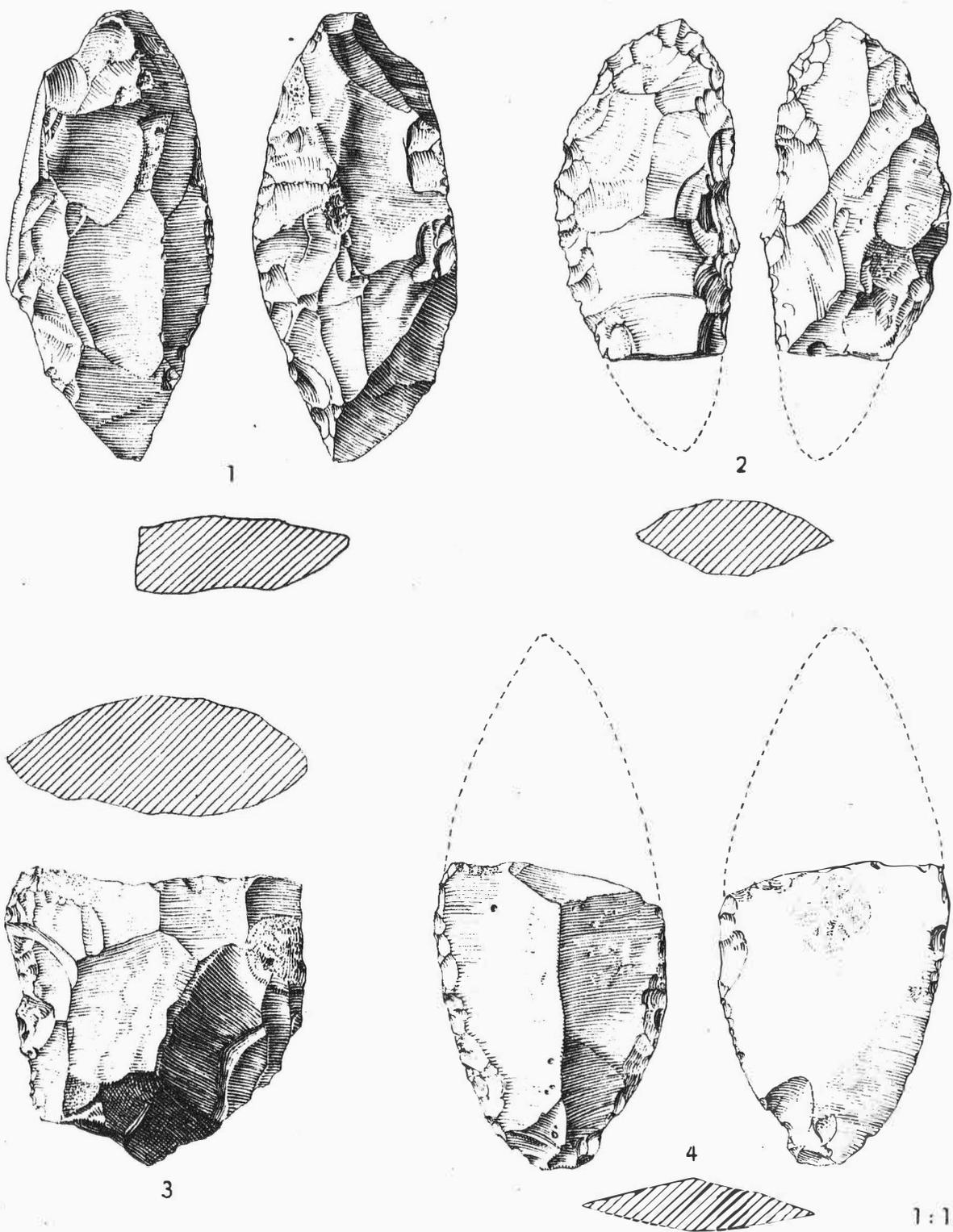
Jos. Skutil.

Tab. 7-9.

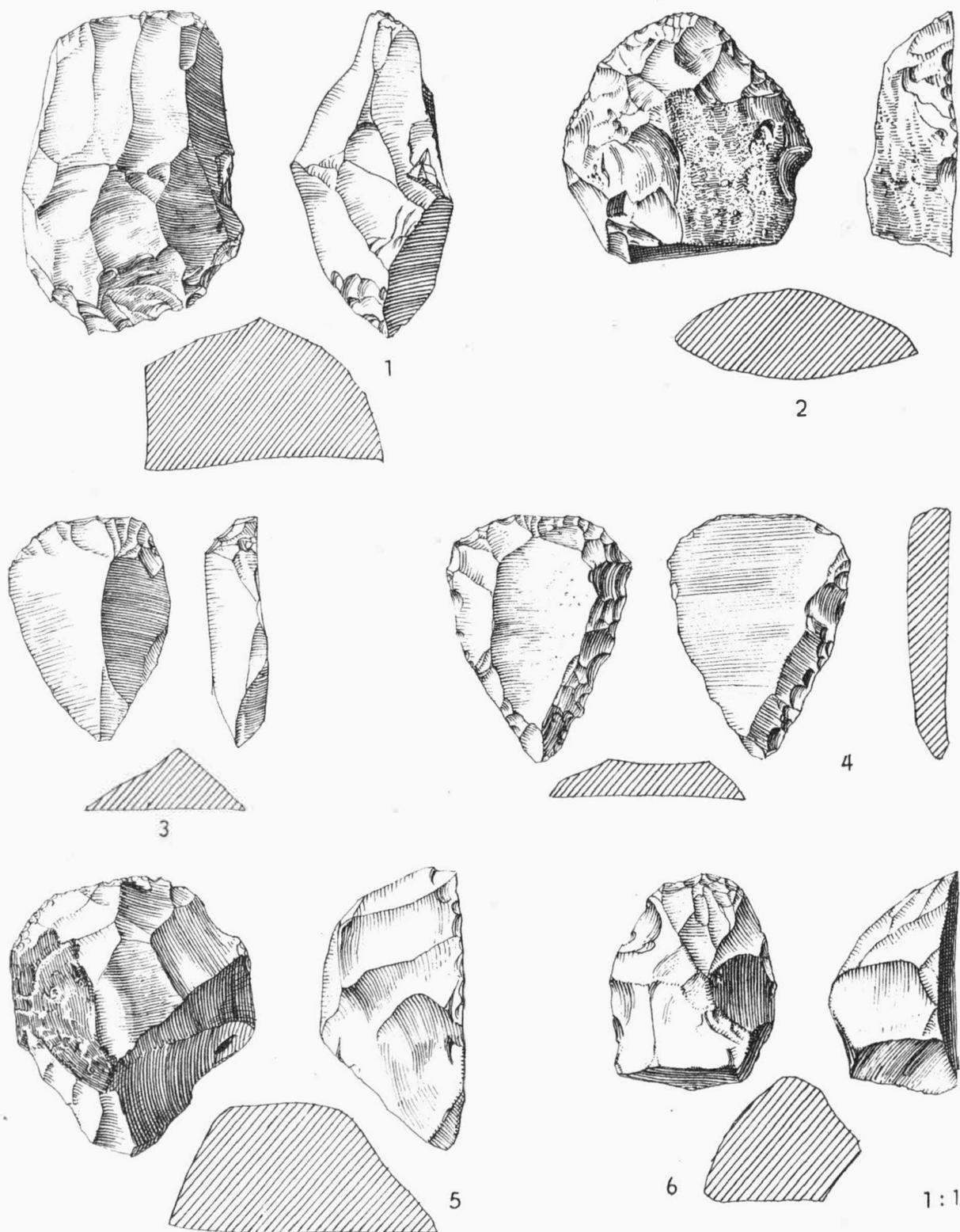
Po Křížových /1864/ a Absolonových /1905-1911/návštěvách a popisoch Koňské jámy navštěvovali jeskyni častěji různí zájemci /např. blanenský Kretz 1096/-kupodivu že se o Koňské jámě nezmiňuje ani J. Wankel /1882/ ani J. Knies/1902/-jak svědčí různé více méně zřetelné neznámé podpisy hojně zejména ve spodní těžko dostupné partii jeskyně, také zřejmé stopy zmateného kopání, které však nedbaly nálezů a spíše je ničily, současně asi s krápníkovou výzdobou. V Ryšavého soupisu z r. 1955-56 nese jeskyně č. 55. V rámci našeho krasového výzkumu jsme navštívili jeskyni na podzim r. 1960 a když zde byly získány téměř povrchově jak středověké tak halštatské střepy /viz Přebl.1960, 32,35/ a když L. Frank našel r. 1961 na pokračí boční síňky v severní stěně jeskyně /pod 355/volutový střep, byla Koň-

Tab. 4. Trboušany / okr. Brno-venkov /. Paleolitické nálezy. - paläolithische Funde.

Tab. 5. Trboušany / okr. Brno-venkov /. Paleolitické nálezy. - Paläolithische Funde.

Tab. 6. Paleolitické nálezy / paläolithische Funde / ze Silůvek /1/, Dolních Kou-
 nic /2/, Trboušan /3/, Mělčan /4/, Trboušan -Pravlova /5/ a Pravlova /6/
 - okr. Brno-venkov.

P ř e h l e d . v ý z k u m ů . 1962.

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sady osvobození 19/23.

Odovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Roulík.

Redaktoři: PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.

Překlady: R. Tichý, C. Sc. a E. Tichá.

Kresby: J. Jaša.

Na titulní stránce: Záchytná ploténka ostruhy ze slovanského
kostrového hrobu v Mikulčicích.

Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.

